

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 септември 2014 г.

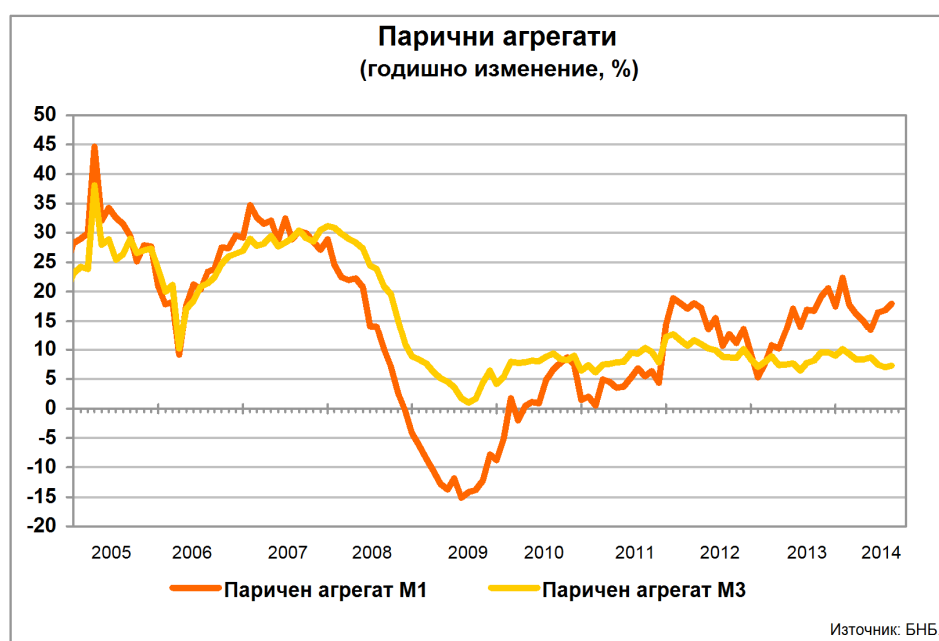
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Август 2014 г.

През август 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат *M3*²) е 7.2% при 6.9% през юли 2014 година. В края на август т. г. те са 69.422 млрд. лв. (87.6% от БВП³) при 68.206 млрд. лв. към юли 2014 г. (86.1% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат *M1*⁴, се увеличава през август т. г. с 18% на годишна база (16.8% годишен ръст през юли 2014 година).

Графика 1

В края на август т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 58.379 млрд. лв. (73.7% от БВП), като годишният им темп на прираст е 7.4% (6.9% годишен ръст през юли 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 16.002 млрд. лв. (20.2% от БВП) в края на август 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват с 9.1% (6.5% годишен ръст през юли 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* се понижават с 9.6% на годишна база през август 2014 година (6.1% годишно понижение през юли 2014 г.) и в края на месеца достигат 3.387 млрд. лв. (4.3% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат *M3* включва паричен агрегат *M1*, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дялови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. в размер на 79.205 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

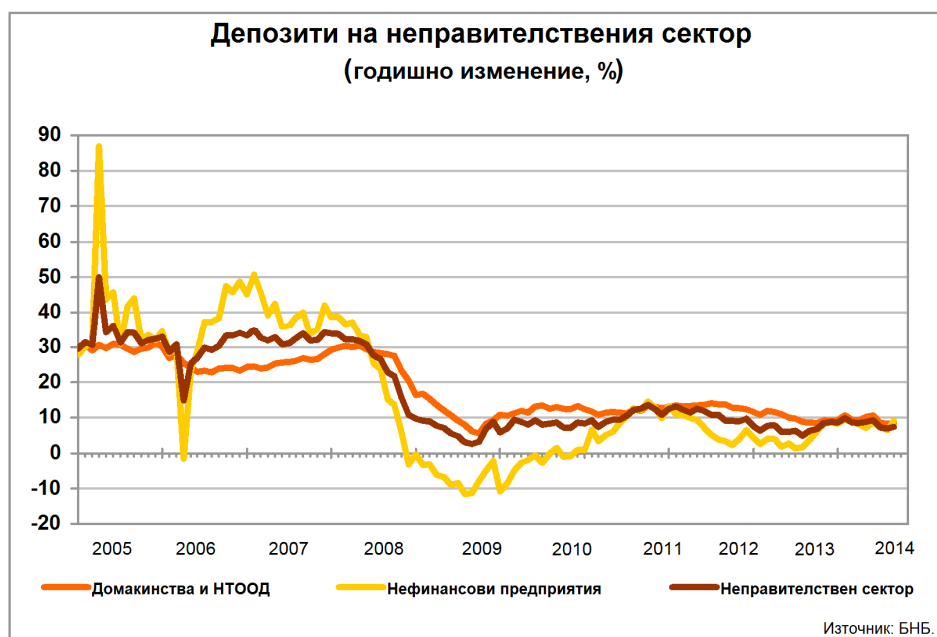
⁴ Паричният агрегат *M1* включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговеки организации, обслужващи домакинствата*).

38.990 млрд. лв. (49.2% от БВП) в края на август 2014 година. Те нарастват с 8.5% спрямо същия месец на 2013 г. (8.3% годишен ръст през юли 2014 година).

Графика 2

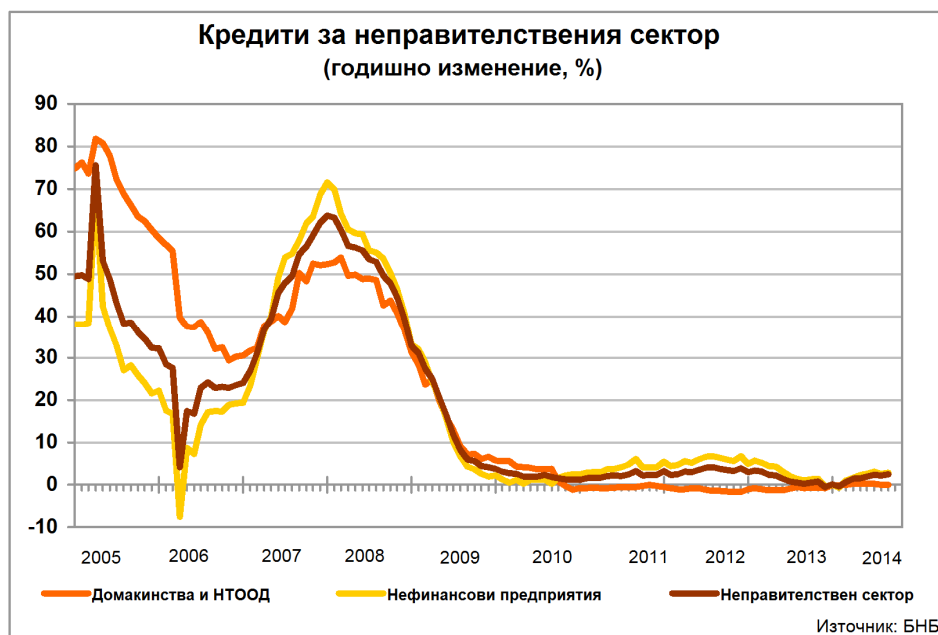
Нетните вътрешни активи са 54.244 млрд. лв. в края на август 2014 година. Те се увеличават с 0.3% спрямо същия месец на 2013 г. (0.5% годишен ръст през юли 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 55.977 млрд. лв. и нараства спрямо август 2013 г. с 0.9% (1.1% годишен ръст през юли 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 2.5%, достигайки 56.699 млрд. лв. (2.3% годишно увеличение през юли 2014 година).

В края на август 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 55.680 млрд. лв. (70.3% от БВП) при 55.756 млрд. лв. към юли 2014 г. (70.4% от БВП). През август 2014 г. те нарастват на годишна база с 2.4% (2.2% годишно увеличение през юли 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 168.9 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 172.7 млн. лв. (в т. ч. 14.5 млн. лв. през август 2014 година), а обратно изкупените кредити – 341.6 млн. лв. (в т. ч. 1 млн. лв. през август 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 2.9% на годишна база през август т. г. (2.7% годишно увеличение през юли 2014 година) и в края на месеца достигат 35.851 млрд. лв. (45.3% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.575 млрд. лв. (23.5% от БВП) в края на август 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.1% (0.05% годишно увеличение през юли 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.840 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.2% (0.5% годишно увеличение през юли 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.355 млрд. лв. и са с 0.9% повече спрямо август 2013 г. (0.6% годишно повишение през юли 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 8.8% (9.4% годишно понижение през юли 2014 г.), като достигат 824.2 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.254 млрд. лв. (1.6% от БВП) в края на август 2014 година. В сравнение с август 2013 г. те нарастват с 31.2% (29.1% годишен ръст през юли 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за експозициите по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни кредити не показват нито общо кредитите с нарушено обслужване, нито дела на тези с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Източник на информация за кредитите с нарушено обслужване са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 31 юли 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на юни 2014 година*, делът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 10.57% (за банковата система без банковата група на Корпоративна търговска банка). Там е посочено, че размерът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* се изчислява, като от *брутната им стойност* се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 32.597 млрд. лв. в края на отчетния месец при 31.210 млрд. лв. в края на юли 2014 година. На годишна база те нарастват с 16.8% при ръст от 16.1% през юли 2014 година. През август т. г. *чуждестранните активи* се увеличават със 7.9% (6.8% годишен ръст през юли 2014 г.), като достигат 45.278 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 12.680 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 9.8% (10.7% годишно понижение през юли 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Юли 2014	Август 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	6.9	69,422	7.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	16.8	31,084	18.0
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	11.1	9,667	11.0
1.2. Овърнайт депозити	20.0	9.7	23.8	19.6	21,417	21.5
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	0.2	38,273	-0.2
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-8.9	26,289	-8.9
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	28.9	11,984	26.5
3) М3 - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	47.3	65	21.4
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	64.4	-4.7	-35.4	47.3	65	21.4
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.1	32,597	16.8
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	6.8	45,278	7.9
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-10.7	12,680	-9.8
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	0.5	54,244	0.3
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	1.1	55,977	0.9
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	-1197.0	-723	-599.8
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	2.3	56,699	2.5
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	-25.0	-1,732	-23.9
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Юли 2014	Август 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	6.9	58,379	7.4
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	6.5	16,002	9.1
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	-6.1	3,387	-9.6
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	8.3	38,990	8.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.2	3.0	0.2	2.2	55,680	2.4
1) Нефинансови предприятия	5.4	5.0	0.1	2.7	35,851	2.9
2) Финансови предприятия⁶	2.4	9.8	10.0	29.1	1,254	31.2
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-0.4	-1.0	-0.2	0.05	18,575	0.1
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	0.4	1,557	0.4
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	0.5	8,840	0.2
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	0.6	7,355	0.9
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-9.4	824	-8.8

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиран баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, ангажирани със *спомогателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Юли 2014	Август 2014
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	6.9	7.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	6.8	7.3
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.5	1.5
1.2. Овърнйт депозити	4.3	2.3	5.6	5.3	5.8
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	0.1	-0.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-4.0	-4.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	4.2	3.9
3) М3 - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	16.1	16.8
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	10.4	11.9
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-5.7	-4.9
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	1.1	0.9
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	-1.2	-1.6
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	2.3	2.5
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	2.2	2.4
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	1.7	1.8
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.5	0.5
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	0.0	0.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.